

С Днем Победы

Друзю ветерану

Позволь тебя поздравить с днем Победы,
Пожелать большого счастья, мирного труда,
Спокойной жизни, такой неповторимой,
Что отвоєвана нами навсєгда.

Сражался с фашистами под Москвою
И Ленинград ты грудью защищав,
Дрался на Волге у Сталинграда,
Дугу под Курском и Орлом ты выпрямлял.

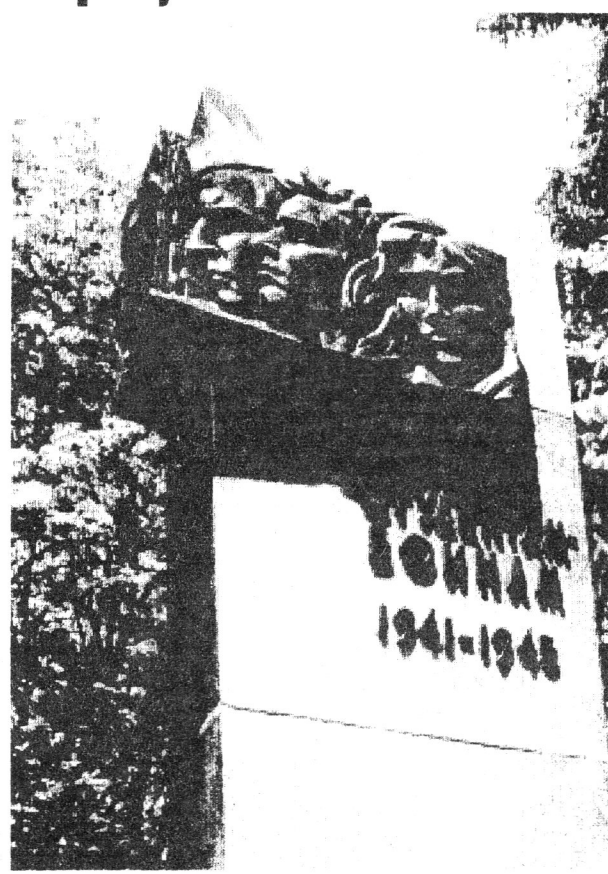
Форсировал Днепр и шел на Запад,
Посильную помощь славянам оказал,
Своим примером и судьбою
Народам планеты путь к миру показал.

Штурмовал Берлин и над рейхстагом
Наш красный стяг ты поднимал.
Долг выполнен гражданский, боевой,
Но не ушел ты на покой.

За ратный подвиг Отчизна славит ветеранов,
С великим праздником, друг мой!
Почтим мы память за Побєду павших
Поздравим всех трудом в тылу ковавших
Побєду и наступление весны.

Поднимем мы чашу за Родину нашу,
За мир на всей планете,
Чтобы не видели взрослые и дети
Жестоких ужасов войны!

*Сидоров В.Г.,
председатель Совета ветеранов войны*

ПРОФСОЮЗНАЯ ЖИЗНЬ

Отчетно-выборная профсоюзная конференция

20 марта 2001 года на совместном заседании профкомов сотрудников и студентов было принято решение о создании единой профсоюзной организации сотрудников и студентов нашего университета.

5 апреля 2001 года состоялась отчетно-выборная профсоюзная конференция, на которой председатели профкомов сотрудников Худенко В.Ф. и студентов Задоя В.А. доложили делегатам конференции о проделанной работе с октября 1995 года по март 2001 г.

Главной задачей профкомов была социальная защита сотрудников и студентов ДИИТа. Несмотря на то, что принятый госбюджет лишил наших членов профсоюза летнего отдыха, то есть средства, которые предназначались на оздоровление трудящихся в пансионатах по льготным ценам вошли в доходную часть госбюджета, все же 20 сотрудников в 2000 году по договору с Приднепровской железной дорогой отдохнули в пансионате г. Евпатория.

Были отмечены недостатки в работе профкомов. Это - слабая гласность о работе профкомов, исполнительная дисциплина. Недостаточное внимание профкомом сотрудников уделял охране труда. В целом выступающие оценили работу профкомов на удовлетворительно.

Делегаты конференции приняли постановление - считать главной задачей профкома защиту законных интересов сотрудников в области оплаты труда и выплаты студентам стипендий, улучшение условий и охраны труда, социальных нужд, обеспечение жильем, организация питания студентов, бытовое обслуживание

и оздоровление. Для улучшения гласности в работе использовать средства массовой информации.

На конференции был избран новый состав профкома в количестве 17 человек - 9 сотрудников и 8 студентов. Председателем профкома единогласно избран *Островерхов Николай Петрович*, заместителями председателя профкома избраны: студентов - *Алехин Алексей (153 гр.)* и *Петров Александр (334 гр.)*, сотрудников - *Епов Владимир Петрович*.

На заседании профкома были определены комиссии профкома, избраны председатели этих комиссий и их заместители:

- Социальное страхование* - председатель Островерхов Н.П., заместители Алехин А.Н., Епов В.П.
- Организационно массовая работа* - Епов В.П., Вертелецкая Л.Н., Петров А.П.
- Производственная работа, социальная защита* - Гончаров А.М., Сокур А.В.
- Жилищно-бытовая* - Курган Н.Б., Земляной В.В.
- Охрана труда и общественный контроль* - Пушкар С.В., Мищенко С.Н.
- Спортивная и культурно-массовая работа* - Пичурин В.В., Колесникова Т.А., Карапетян К.Р., Ястребова С.В.
- Содействие семье и школе, работа с пенсионерами и женщинами* - Музыкина Г.И.
- Ревизионная комиссия* избрана в составе: Задорожная О.Н., Нехода А.И., Беспалько А.

В.П. Епов

ЛЕГЕНДИ ДІТУ

Генерал Орленко і ДІТ

Ім'я Олексія Федоровича Федорова, якому 30 березня 2001 року виповнилось би 100 років з дня народження, пов'язане з його рідним містом Дніпропетровськом. Тут він народився. Тут він вчився у роботящих чесних людей разуму. Тут йому, двічі герою Радянського Союзу, герою України, на центральному проспекті стоїть бронзовий бюст. Але ім'я Олексія Федоровича пов'язано і з історією Дніпропетровського інституту інженерів залізничного транспорту - ДІТом.

Але усе по порядку.
Не пам'ятає Олексій Федорович своїх батьків, свого роду. Писав в анкетах "росіянин", але навряд це було так. Писав "Федоров", але чи був його батько Федором ніхто не знав. Бо був він сиротою, підкидьком. Підкинули у 1901 році малу дитину до сирітського притулку. От із цього "заведення" і взяв його лоцман Максим

Костира, додавши до своїх семерих дітей троїх "із заведення". Підріс Олекся. І хлопці села Лоц-Кам'янки скоро відчули силу м'язів та спритність "із заведенського".

У 1914 році прийшла війна. Жити стало сутужно. І пішов 14-річний Олекся на свій хліб. Жив у тих, у кого наймитував. У роки революції, громадянської війни, молодому безбачченкові доводилось постійно шукати роботу. Нарешті, у 1920 році, влаштувався робочим у земську лікарню (зараз це обласна лікарня ім.Мечнікова). Господарство лікарні було великим і роботи вистачало. Часто рубав дрова і розносив їх по палатах. А ввечері, сидючи біля груби, слухав розповіді поранених солдат про службу. Дивлячись на кремезного хлопця, солдати казали: "Цього хлопця на коня посади, то з седла вже не виб'єш". І пішов Олекся добровольцем у Червону армію. Після закінчення курсу навчання у кавалерійській школі, став помічником командира взводу 54-го кавполка 9-ї Кубанської кавдивізії. Виконував обов'язки ад'ютанта командира. Вирішив тоді для себе Олексій: "Стану професійним військовим". Але не судилося. У походах застудився. Після лікарні його направили командиром взводу у залізничний полк. У цю пору, нарешті, припинилися війни. Стало зрозуміло, що в Європу прийшла мирна пора. Тримати чисельну армію в умовах господарської розрухи радянської республіки було важко. Тому, у 1924 році, Олексія було демобілізовано. Приїхав у рідне місто. Фактично за плечима у Олекся не було нічого: освіта всього 2 класи, професії не має, притулку та майна - ніякого, влаштуватися на роботу в умовах масового безробіття дуже важко.

ГРАНИТ НАУКИ

ЗАРУБЕЖНЫЕ ПАРТНЕРЫ ЗАИНТЕРЕСОВАНЫ В СОТРУДНИЧЕСТВЕ С УЧЕНЫМИ ДИИТА

Одним из направлений деятельности ДИИТа является сотрудничество с иностранными партнерами в области испытаний подвижного состава железнодорожного транспорта.

Как заявил проректор по научной работе С.В. Мямлин, особенно активна в этой сфере лаборатория динамики и прочности подвижного состава. Более сорока лет назад её основал академик В.А. Лазарян. В течение последних пяти лет она объединяет лабораторию динамики и прочности подвижного состава, пути, строительных материалов, кафедру автоматики, телемеханики и связи. Сегодня её научным руководителем является профессор Е.П. Блохин. Это подразделение ДИИТа дважды прошло аккредитацию в системе УкрСЕПРО на техническую компетентность и независимость проведения испытаний.

Уже второй год ведущие специалисты лаборатории сотрудничают с компанией "Дженерал електрик". Руководство Отделения компании по испытаниям транспортных систем (г. Эри, США) из десятка возможных партнеров в Европе и Азии предпочло иметь дело с учеными ДИИТа. Им доверили проводить ресурсные испытания, проверки по входному контролю продукции. Заокеанских партнеров привлекли используемые методики испытаний, программы обработки и анализа результатов.

Причем, совместные работы ведутся не только на экспериментальной базе Государственного конструкторского бюро "Южное" (Днепропетровск), но и за пределами Украины. Например, ведущий научный сотрудник В.Л. Горобец и начальник отдела внешних связей В.В. Кузьменко в течение трех недель в Египте проводили вибрационные испытания тепловозов производства "Дженерал електрик" в условиях эксплуатации. Результат - приобретение опыта, изучение современных методик испытаний элементов конструкций тягового подвижного состава. А также письмо от руководства компании с благодарностью за качественное проведение запланированных работ. Кроме морального удовлетворения ощущается и материальный стимул - ноутбук для мобильной обработки данных.

В соответствии с программой, утвержденной ректором ДИИТа, профессором А.Н. Пилинко - "О техническом оснащении подразделений" - с целью доведения качества работ до мировых стандартов лабораторией запланировано приобретение комплекса, позволяющего оцифровывать и передавать в компьютер экспериментальные данные, а затем с помощью пакета прикладных программ обрабатывать их.

Сегодня же под руководством В.Л. Горобца интенсивно ведется подготовка к испытаниям локомотива "Синий тигр" - совместного детища компаний "Адтранц" (Германия) и "Дженерал електрик". Работы будут проводиться в депо Германии и Греции, на железных дорогах Литвы.

Плодотворно развиваются контакты ДИИТа и с польскими коллегами. Под руководством проф. О.М. Савчука совместно с фирмой ДЭЦ ведутся работы по эксплуатации цистерн в сообщениях между Украиной и Польшей. В течение 3 последних лет ДИИТ активно сотрудничает с Краковским Техническим Университетом. А в апреле 2001 года делегация ДИИТа во главе с ректором посетила Варшаву и Катовице, где заключила договора о сотрудничестве с Научно-техническим центром железных дорог (ЦНТК), Варшавским и Силезским Техническими Университетами.

Лариса Марценюк

(Закінчення на другій сторінці)

ЛЕГЕНДИ ДІТУ

Генерал Орленко і ДІТ

Але в цей час розпочалося будівництво тунелю на Мерефо-Херсонському напрямі залізниці. Лоц-кам'янських та мандриківських на роботу брали з охотою, бо ці люди жили поряд із будівництвом.

Олексій прийшов на будівництво не тільки за заробітком. Він вирішив досконально оволодіти професією будівельника-тунельника. Протягом багатьох років він із щирою подякою згадував майстрів Артема та Йосипа Григоряків, які навчили його професії гірничого майстра. Олекса став почувати себе впевненим у житті. Оженився. Стала зніматися на Мандриківці хату. Оскільки у молодих не було нічого, то підробляв Олексій як будівельник де тільки міг, щоб налагодити сімейне життя.

У ці роки у Мандриківці побудували клуб із бібліотекою. Почали працювати гуртки. Олекси вистачало і на клуб. І книжки читав, і у хорі співав, а станцювати міг так, що залюбки було дивитись на нього. На будівництві обрали Олексія до робочого професійного комітету, а у клубі - до клубного комітету. Став партійним. У 1927 році тунель було збудовано. Кваліфікований гірничий майстер І-го розряду Олексій Федоров був запрошений до Москви. Там, у центральному тресті, йому запропонували поїхати на Кавказ і взяти участь у будівництві тунелів на Ріонській гідроелектростанції. За три роки будівництва в гірських умовах набув такий досвід, що тепер його не лякала будь-яка будівельна робота. Тому у 1930 році О. Федоров повертався у рідне місто з впевненістю - робота буде!

Повернення співпало з тим, що у цьому ж році розгорнулася дискусія між Києвом, Харковом та Дніпропетровськом про будівництво транспортного вузу. Харків'яни були впевнені у своїй перемозі, тому що Харків у той час був столицею, а у Києві при політехнічному інституті працював факультет інженерів шляхів сполучення. А все ж такі

переміг Дніпропетровськ як центр транспортної системи металургійно-енергетичного комплексу України.

Протягом 1930 року студенти ДІТУ навчалися у залізничному технікумі, орендували приміщення в інших вузах. У 1930 році Народний Комісаріат Шляхів Сполучення СРСР включив будівництво ДІТУ в категорію "друга черга". Але наркомат не врахував вибухової енергії та темпераменту начальника ДІТУ Нікандра Михайловича Федіченка, який міг працювати тільки на повних обертах свого серця. Під його тиском місцева влада бомбардує проханнями, вимогами центральні органи про прискорення будівництва ДІТУ. Коли в різних кабінетах йому доводили: "Невже Ви не читаєте газет! Ви що не знаєте, що цегла, цемент, ліс потрібен Дніпрогесу, Запоріжсталі, Сталінградському тракторному заводі..." Федіченко Н.М. на цю іронію із запалом відповідав: "Ми це все самі отримаємо. 15 мільйонів штук цегли! Наші студенти будуть працювати на цегляних заводах і зароблять". Отаким чином будівництво ДІТУ з "другої черги" перейшло на позачергове, потім ударне, а згодом і надударне будівництво.

Олексій Федоров одразу ж знайшов своє місце на будівництві ДІТУ. Спочатку працював десятником. Його організаторські здібності виявилися моментально. Серед мандриківців та лоц-кам'янців знав самих робітників. Робота йшла повним ходом. За проектом молодого архітектора А. Барща першим будувалася гуртожиток. Проекти інших об'єктів ще були у роботі, а вже велись будівельні підготовчі роботи. На фотографіях тих часів ми бачимо десятки підвод, які вивозять ґрунт із ям під фундаменти. Студенти постійно допомагали будівельникам. Вміння Олексія Федоровича знаходити вірне рішення у різних, досить складних ситуаціях, було враховано, коли призначили його старшим

десятиником. Згодом виявилось, що робота буде йти ударними темпами тоді, коли волево рішення інженера збігається з волею трудового колективу. Профспілковий комітет рекомендував О. Федорова на посаду заступника начальника будівництва по виробничим нарадам. Саме на таких нарадах, де був присутній керівний та інженерно-технічний склад та кращі робітники, методом колективної мозкової атаки шукали найбільш доцільне рішення.

Протягом 1931 року був збудований гуртожиток №1. Це була радісна подія для всього колективу будівельників ДІТУ. Тут студенти у перші часи і жили, і навчалися. Дивлячись на студентів, учорашніх селян та робітників, що пройшли курс робітничого факультету, Олексій Федорович почував душевний неспокій. "А ти, Олекса, чому не вчишся? Прийдуть через три-чотири роки ці студенти на виробництво, будуть мати такі інженерні знання, яких у тебе немає. Та куди мені з ними тягатися? У мене ж освіта мала - два класи". Хоча тут же на пам'ять приходили непоодинокі випадки, коли на рабфаці ДІТУ успішно вчилися хлопці та дівчата з такою вдачею. Недовго вагався Олексій. Вирішив, що на вуз він не потягне, а от технікум закінчувати треба. "І хоча тобі, Олекса, вже тридцять, і хоча вже сім'ю маєш, але марш, Олекса, до технікуму".

"Тридцятирічною людиною вступив я на третій курс Чернігівського будівельного технікуму" - так писав він потім у своїх спогадах. Педагоги технікуму швидко з'ясували, що Олексій вже має ґрунтовні знання, отримані ним від доброзичливих майстрів-професіоналів інженерів та техніків на будівництві Мерефо-Херсонського тунелю, Ріонської гідроелектростанції, будівництва ДІТУ. Із задоволенням у технікумі відзначали вміння О. Федорова знаходити у навчальній літературі сутність, дивувались його вмінням "з

ходу" читати будівельні креслення. Усе це дало змогу Олексію через рік отримати диплом. "Тепер можна думати і про навчання в інституті".

Але не судилося так. Випускника технікуму місцеві органи направили у Корюківський район очолювати районний комітет ради профспілок. Згодом став секретарем райкому партії, а у 1938 році - першим секретарем Чернігівського обкому партії. Зрозуміло, що таке швидке зростання О.Ф. Федорова пояснювалося і тим, що протягом 30-х років Сталін методично і цілеспрямовано винищував партійну опозицію. Вакансій у партійних органах після голодомору 1932-33 років, коли деякі чесні керівники засуджували політику сталінського голодомору, після XVII з'їзду ВКП(б), після вбивства Кірова у 1934 році, після розстрілу троцькистсько-бухаринської опозиції - було багато. Разом із тим О.Ф. Федорова підтримували через ту причину, що багато людей бачили, що йому природа просто не дарувала талант кар'єриста.

Ідеалом Олексія Федоровича Федорова завжди була чесна, порядна людина. Він кипів від обурення, коли чув таку російську приказку: "Простота хуже воровства". "Не усяка "народна мудрість" мудра, - казав Олексій Федорович. "Простота - продовжував він, - коли вона роблена, справді небезпечна. Але людина від природи проста й відкрита набагато приємніша людям, ніж відлюдкувата, ніж замкнута, скритна, пихата, чванлива".

Партизанський шлях О.Ф. Федорова овійний славними легендами. Але ось деякі цифри, які нас, залізничників, особливо вражають, бо ми ясніше, ніж інші, розуміємо, що означає для гітлерівської військової машини знищення партизанського загону О.Ф. Федорова 683 ешелонів, 8 бронепоездів, 47 залізничних мостів.

Після війни Олексій Федорович працював у різних областях України на керівних

посадах, був міністром соціального забезпечення України, головою республіканського комітету ветеранів війни. Часто приїздив у ДІТ. Вважав, що ДІТ - це його вуз.

10 грудня 1965 року за ініціативою декана електрофаку Сергія Кузьмича Латишева був проведений в актовому залі інституту тематичний вечір "Дорогою батьків". Отримав запрошення і прийшов до інституту Олексій Федорович Федоров. Він розповів студентам про найбільш хвилюючі моменти партизанського життя, про героїзм молоді України у боротьбі з фашизмом. Несподіванкою стало те, що він вручив Орден Вітчизняної війни викладачу ДІТа А.Д. Бобовникову. Нагорода за мужність Анатолія Дмитровича, яку він виявив при форсуванні Дунаю, знайшла його через 22 роки. На цьому вечері ушлюблений герой сказав, звертаючись до нашого студентства: "Я прошу Вас завжди вважати мене дітищем".

На початку війни Федоров мав підпільне прізвище Орлов, зголом його народ став називати Орленком. Цим новим, народним прізвищем Олексій Федорович неприховано пишався. Тому пам'ять про партизанського генерала Орленка буде довго ще жити серед нашого українського народу.

Доцент кафедри українознавства А.І. Куліш

СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА - 2001

Є давня студентська традиція в березні-квітні проводити фестиваль художньої самодіяльності. У цьому році свої звітні концерти підготували всі факультети, в т. ч. і підготовчий. Глядачі та адміністрація відмітили зростання рівня художньої самодіяльності на факультетах, прагнення досягти багатожанровості, показати рівень виконавської культури.

Рішенням університетського журі переможцями були визнані:

I - місце МТ (голова профкому - Давиденко О.О., голова КССМ - Сологуб В.А.)

TK - (голова профкому - Карапетян К.Р., голова КССМ-Доброштан О.В.);

II - місце Е (голова профкому - Міщенко С.В., голова КССМ - Савченко С.І.)

III - місце УПГ (голова профкому - Ястребова С.В., голова КССМ - Попова О.С.)

На звітному гала-концерті ректор університету професор ПШНЬКО О.М. вручив їм грамоти, а голова КССМ ДЗЮРА Р.Б. - чотирикільграмові торти.

Наказом ректора 26 найактивніших учасників художньої самодіяльності нагороджені грошовими преміями, 30 студентів - односторонньою екскурсією поїздкою до Києва, цілому ряду студентів оголошена подяка ректора.

18 квітня 2001 року члени обласного журі, приймаючи звітний концерт університету відмітили високу художню культуру виконавців, цілісність сюжету, прекрасну режисуру, костюмованість і масовість сценічних номерів. Особливо вражало всіх, що більшість із поставлених номерів - вірші, пісні, танці - були авторськими.

Свій творчий талант та організаційний хист у підготовці звітного концерту проявили члени студентської ради університету: Максименкова Юлія, Дзюра Руслан, Якутович Андрій, Порубов Артем, Савченко Світлана, Ястребова Світлана, Доброштан Ольга та інші.

Серед кращих номерів обласне журі назвало російську народну пісню «Конь», виконану а capella студентами

факультету «Мости та тунелі». Прекрасне оранжування пісні, багатоголосся, сценічна майстерність хлопців: Якутовича Андрія, Ушакова Юрія, Порицького Вадима, Гуріна Ростислава, Татаренко Андрія, Суковача Євгена викликали захоплення багатьох глядачів.

Характерною рисою концерту є велика кількість естетично-захоплюючих, філософсько-осмислених танців: «Наречена вампіра», «В пошуках тривимірності» (постановник Жунда Ілона), «Пори року», «Друге дихання» (постановник Сологуб Валентина). Масові, енергійні, чаруючі майстерністю виконання та яскравими національними костюмами танці «Гулянка» та «Прикарпатський» продемонстрували студенти факультету «Електрифікації залізниць» (постановник Болгов Дмитро). А студенти факультету «Управління процесами перевезень» свою любов до української культури продемонстрували в жартівливій формі, виконавши «Редекій гопак» (постановник Ястребова Світлана).

Новою рисою нинішнього фестивалю-конкурсу є поява такої номінації як театральне мистецтво. Прекрасну режисуру, філософське осмислення теми, артистичність продемонстрували студенти механічного факультету в спектаклі «Казка про царя Салтана» (автор і постановник Порубов Артем). Їх творчий колектив також відмічений грамотою ректора.

«Дом восходящего солнца» - так називався спектакль, поставлений ліцеїстами 11-Л1 класу (автор і постановник доцент кафедри ЕОМ Косолапов А.А., оформлення Боднарєв Є.Б.). Подорож у часі, доскоп почуттів, що переживають герої цієї історичної трагікомедії, схвилювали всіх, хто був присутній в залі. Художній хист, артистичність, динамічна майстерність юних талантів, динаміка розвитку подій, їх музичне і сценічне насичення, прекрасні декорації і костюми просто зачарували зал.

Сьогодні лицей дає учням не тільки знання, але й прищеплює високу художню культуру. Серед

учасників художньої самодіяльності значна частка - це випускники лицю, і ми з радістю чекаємо нове творче поновлення.

Традиційно улюбленими серед студентів є СТЕМівські номери, і хочеться не тільки відзначити Соловйова Володимира та Бабича Миколу з команди «Железные дорожники», які розвеселили зал, але й наголосити, що сьогодні в університеті 4 команди КВК, де зібрані особистості, дійсно веселі і кмітливі. Це «Железные дорожники» (капітан Коженевич Сергій), що ввійшла до ІНТЕР-ліги, Дніпровської ліги і після виступів в Києві та Сочі відома не тільки в Україні. Це «Станционный смотритель» (капітан Максименков Євген), що ввійшла до Ліги силових структур і в травні виступатиме в Києві. Це команди факультетів «МТ» та механічного, що постійно демонструють свій інтелектуальний потенціал і готові до виходу на нові рівні. А ще хочеться сказати слова подяки тим, хто молодий душею, пам'ятає своє студентське життя і сьогодні наставляє і надихає молодь. Це, перш за все, завідувач кафедри проектування, будівництва доріг та геодезії доцент Корженевич Іван Петрович, доцент кафедри ЕОМ Косолапов Анатолій Аркадійович. Підняття рівня художньої самодіяльності стало можливим завдяки тій увазі, яку приділяє адміністрація університету студентській художній творчості. Майже на всіх концертах в залі були присутні: ректор університету, професор ПШНЬКО О.М., професор БЛОХІН Є.П., проректор з навчальної роботи, професор БОДНАРЬ Б.Є., проректор з АГР ЯЦЕНКО Д.К., декани, заступники деканів, викладачі і співробітники.

Дякуємо за увагу до молоді.

Голова Ради з гуманітарного виховання, зав. каф. українознавства, доцент В.В. Ковтун

Засновник - Дніпропетровський державний технічний університет залізничного транспорту.
Адреса редакції: 49010, м. Дніпропетровськ, вул. Академіка Лазаряна, 2, к. 3401
Газета виходить щомісячно українською і російськими мовами

Редколегія: Корженевич І.П. (головн.ред.), Полішко Т.В. (редактор), Куліш А.І., Снов В.П.
Контактний телефон 77-61-848
E-mail: diit2000@a-teleport.com
Свідоцтво ДП №644 від 03.06.99 р.

Газета набрана і зверстана в редакції, надрукована в друкарні "НОВА ідеологія"
Точка зору авторів може не збігатися з позицією редакції
Газета випускається на благодійних засадах, розповсюджується безкоштовно
Наклад 1000 примірників